

Sygn. akt VI U 136/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 listopada 2016 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Północ w W. VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Iwona Dzięgielewska
Protokolant:	Marek Matyka

po rozpoznaniu w dniu 10 listopada 2016 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy J. G.

przeciwko pozwanemu Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddziałowi w W.

z udziałem zainteresowanego Przedszkole Nr (...) w W.

o zasiłek chorobowy z ubezpieczenia wypadkowego

na skutek odwołania J. G. od decyzji z dnia 2 lutego 2016 r. nr znak: 450000/CO/00020604

zmienia zaskarżoną decyzję, przyznając J. G. prawo do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego od dnia 26 stycznia 2015 r. do dnia 15 kwietnia 2015 r.

VI U 136/16

UZASADNIENIE

W dniu 4 marca 2016 r. wpłynęło odwołanie J. G. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 2 lutego 2016 r. nr (...) - 601- (...) w przedmiocie odmowy wypłaty zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego za okres 26.01.2015 do 15.04.2015 w wysokości 100 % podstawy wymiaru, przyznającej prawo do zasiłku chorobowego z funduszu chorobowego za okres od 28.02.2015 do 15.04.2015 w wysokości 80 % podstawy wymiaru. W uzasadnieniu zarzuciła błędne ustalenie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, że wyłączną przyczyną wypadku, jakiemu uległa odwołująca się było naruszenie przez odwołującą się przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia wskutek rażącego niedbalstwa tj. nie użycie drabiny (odwołanie k.1).

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że w protokole powypadkowym jako przyczynę wypadku wskazano nieumyślne naruszenie przepisów (nieużycie drabiny), co spowodowało upadek i uraz ręki, którą odwołująca się podparła. Natomiast zgodnie z art. 21 ust.1 ustawy z dnia 30.10.2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2015 r., poz.1242 ze zm.) świadczenia z ubezpieczenia wypadkowego nie przysługują ubezpieczonemu, gdy wyłączną przyczyną wypadków, o których mowa w art.3, było udowodnione

naruszenie przez ubezpieczonego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego umyślnie lub skutek rażącego niedbalstwa (odpowiedź na odwołanie k.4).

W toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska w niezmienionym kształcie.

Zarządzeniem z dnia 21 czerwca 2016 r. o toczącym się postępowaniu został zawiadomiony płatnik składek Przedszkole nr (...) w W. oraz o możliwości przystąpienia do sprawy w charakterze zainteresowanego w terminie 14 dni. Zainteresowany nie zgłosił chęci udziału w postępowaniu toczącym się przed tutejszym sądem (k.22 akt sprawy, elektroniczne potwierdzenie odbioru zawiadomienia – (k.26 akt).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołująca się J. G. jest zatrudniona jako starsza woźna w Przedszkolu nr (...) w W..

W dniu 26 stycznia 2015 r. około godziny 10 minut 10 zdejmowała na polecenie przełożonej dekorację świąteczną w postaci lampek zwieszoną na ścianie na wysokości ok.2,5 metrów. W celu dostania ręką dekoracji odwołująca się stanęła na krześle, zdejmując część dekoracji. W trakcie wykonywania tej czynności odwołującej się nagle zakręciło się w głowie, co spowodowało utratę równowagi i upadek z krzesła. Spadając z krzesła odwołująca się podparła ciężar ciała na lewej ręce. W sali, w której odwołująca się wykonywała powyższe czynności przebywała nauczycielka B. P. z dziećmi w wieku przedszkolnym, z którymi prowadziła zajęcia. Odwołującej się po powyższym zdarzeniu dokuczał ból ręki, w związku z czym udała się do lekarza (protokół powypadkowy k.16-17 akt, zeznania świadka B. K. e-protokół – k.22 (...), zeznania świadka B. P. e-protokół-k.21 (...), zeznania odwołującej się J. G. e-protokół - k.27,(...)).

Po zgłoszeniu się na (...) szpitala (...) p.w. (...) sp. z o. o. w W. odwołującej się wykonano badanie RTG, które wykazało złamanie wyrostka rylcowatego kości promieniowej lewej. Po zdarzeniu nosiła opatrunek gipsowy przez 4 tygodnie przebywała na zwolnieniu lekarskim przez 2,5 miesiąca (opinia biegłego lekarza chirurga ortopedy - k. 34 akt, karta informacyjna (...), dokumentacja medyczna w aktach rentowych).

Z wypadku został sporządzony przez zespół powypadkowy protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku (protokół powypadkowy k.16-17 akt rentowych)).

W dniu 1 lipca 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wydał decyzję o nr (...) -WP w przedmiocie odmowy wypłaty jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy. Decyzja jest prawomocna. Odwołująca się nie odwołała się od powyższej decyzji. Decyzją z dnia 02.02.2016 r. pozwany odmówił odwołującej się wypłaty zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego za okres 26.01.2015 r. do 15.04.2015 r. w wysokości 100 % podstawy wymiaru, przyznając prawo do zasiłku chorobowego z funduszu chorobowego za okres od 28.02.2015 r. do 15.04.2015r. w wysokości 80 % podstawy wymiaru zasiłku chorobowego. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że wyłączną przyczyną wypadku było naruszenie przez pracownika przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia wskutek rażącego niedbalstwa, tj. nieużycie drabiny (decyzja k.1 akt rentowych).

Postanowieniem z dnia 16 sierpnia 2016 r. Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego chirurga ortopedy celem ustalenia czy niezdolność odwołującej się do pracy za okres od dnia 26.01.2015 r. do dnia 15.04.2015 r. była wynikiem zdarzenia z dnia 26.01.2015 r., jaki był mechanizm urazu, jakiego doznała odwołująca się, czy zdarzenie było wywołane przyczyną znajdującą się w organizmie odwołującej się (postanowienie k.28).

W opinii z dnia 12 września 2016 r. biegły specjalista ortopeda-traumatolog po badaniu odwołującej się oraz po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną stwierdził, że w wyniku wypadku, jakiemu uległa odwołująca się doznała ona złamania wyrostka rylcowatego kości promieniowej lewej. Ponadto po przeanalizowaniu mechanizmu urazu, jaki wystąpił u odwołującej się biegły stwierdził, że tego typu mechanizm urazu jest bardzo częsty w tego typu przypadkach złamań kości promieniowej. Z całą pewnością, zdaniem biegłego, przyczyną urazu nie było schorzenie tkwiące w organizmie (opinia k.34).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w aktach niniejszej sprawy, aktach rentowych, na podstawie opinii biegłego, (protokół powypadkowy k.16-17 akt, zeznania świadka B. K. e-protokół – k.22 (...), zeznania świadka B. P. e-protokół-k.21 (...), zeznania odwołującej się J. G. e-protokół - k.27,...)

Stan faktyczny w sprawie był niesporny. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków oraz odwołującej się z uwagi na fakt, że ich zeznania były zgodne i korespondowały ze sobą nawzajem oraz z całokształtem materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie. Sąd dał wiarę opinii biegłego niekwestionowanej przez żadną ze stron, pełną i logiczną w końcowych wnioskach.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie jako uzasadnione zasługuje na uwzględnienie.

Pozwany organ rentowy nie kwestionował że zdarzenie „jakiego uległa odwołująca się w dniu 26 stycznia 2015 r. było wypadkiem przy pracy. Stan faktyczny był niesporny, a spór dotyczył kwestii interpretacji definicji wypadku przy pracy.

Problematykę wypadku przy pracy reguluje ustawa z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U.2015.1242 j.t.).

Zgodnie z art. 3 ust. 1 w/w ustawy za wypadek przy pracy uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodującą uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych, podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia, w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy, a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy. Z powyższego wynika, iż wypadkiem przy pracy jest zdarzenie nagle, wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć i pozostające w związku rzeczowym, czasowym i miejscowym z pracą. Aby uznać zdarzenie za wypadek przy pracy muszą wystąpić wskazane powyżej przesłanki.

Zdarzenie nagle charakteryzuje się zaskoczeniem pracownika. Jest czymś nieprzewidywalnym, nieoczekiwanym, raptownym. W orzecznictwie uznaje się, iż trwa ono nie dłużej niż jedna dniówka robocza (vide wyrok SN z dnia 5 października 2012 r., sygnatura I UK 197/12LEX nr 1303225). Zewnętrzna przyczyna zdarzenia nie może pochodzić z organizmu pracownika dotkniętego zdarzeniem i musi być źródłem urazu lub śmierci. Nie musi być to wyłącznie jedna przyczyna, lecz również mogą to być przyczyny złożone, a więc zawierające połączenie czynnika zewnętrznego z czynnikami istniejącymi już w organizmie pracownika. Sama praca nie może stanowić zewnętrznej przyczyny w rozumieniu definicji wypadku przy pracy. Może nią być dopiero określona nadzwyczajna sytuacja związana z tą pracą, która staje się współdziałającą przyczyną zewnętrzną (vide postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2014 r., sygnatura I PK 185/13 LEX nr 1646046). Przez uraz rozumie się uraz fizyczny oraz psychiczny. Pojęcie „związku” również definiuje ustawodawca mówiąc o tym, że jest to sytuacja, w której zdarzenie to następuje podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności czy poleceń, podczas lub w związku z wykonywaniem czynności na rzecz pracodawcy nawet bez polecenia, w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy, w drodze między siedzibą pracodawcy, a miejscem wykonywania obowiązków wynikających ze stosunku pracy.

Zgodnie z art. 21 ust.1 tejże ustawy z dnia 30.10.2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2015 r., poz.1242 ze zm.) świadczenia z ubezpieczenia wypadkowego nie przysługują ubezpieczonemu, gdy wyłączną przyczyną wypadków, o których mowa w art.3, było udowodnione naruszenie przez ubezpieczonego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa

Sąd dał wiarę w niniejszej sprawie zeznaniom ubezpieczonej, gdyż zeznania te są spójne logiczne, korelują z nimi zeznania świadków. Za wiarygodne uznać również należy opinie biegłego sądowego, jako przeprowadzone sumienie zgodnie z wiedzą i doświadczeniem lekarzy biegłych sądowych. Zdaniem Sądu Rejonowego niewątpliwym jest, iż

zdarzenie z dnia 26 stycznia 2015 r. miało miejsce podczas wykonywania podstawowych obowiązków pracowniczych a także było zdarzeniem nagłym, wywołanym przyczyną **zewnętrzną**. Potwierdza to w szczególności opinia biegłego chirurga ortopedy, w której biegły lekarz sądowy jednoznacznie wykluczył, przyczynę tkwiącą wewnątrz organizmu odwołującej się jako przyczynę przedmiotowego wypadku. Nadto jak podkreślono w powoływanej opinii podparcie ręką ciężaru ciała dla uniknięcia upadku jest bardzo częstą przyczyną złamania w tej części kończyny górnej.

Organ rentowy, zdaniem Sądu Rejonowego, niezasadnie podnosi rażące niedbalstwo bądź umyślność w zachowaniu ubezpieczonej, a co w konsekwencji ma uruchomić normę wynikającą z art. 21 ustawy wypadkowej. Art. 21 ustawy wypadkowej brzmi następująco: „Świadczenia określone w ustawie nie przysługują pracownikowi, gdy wyłączną przyczyną wypadku przy pracy było udowodnione przez zakład pracy naruszenie przez pracownika przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia spowodowanych umyślnie lub na skutek rażącego niedbalstwa”. Z tego przepisu, a nadto z zapisu w protokole powypadkowym, organ rentowy wywiódł, iż zasiłek chorobowy z ubezpieczenia wypadkowego i jednorazowe odszkodowanie ubezpieczonej nie przysługują.

Zdaniem Sądu Rejonowego w wyżej cytowanym przepisie należy zwrócić uwagę na dwie okoliczności. Pierwsza dotyczy wyłączności naruszenia zasad dotyczących ochrony życia i zdrowia, druga zaś sposobu tego naruszenia.

W niniejszej sprawie nie zachodzi żadna z koniecznych, dla zastosowania art. 21 ust. 1 ustawy wypadkowej, okoliczności. W zachowaniu ubezpieczonej brak jest jakiegokolwiek niedbalstwa, nie mówiąc już o umyślności. Przypomnijmy odwołująca się użyła krzesła do ściągnięcia dekoracji ściennych zamiast drabiny nie z powodu niedbalstwa lecz ze względu na to, że drabina nie była niezbędna. Ze względu na wystarczająco wysoki wzrost odwołująca się uznała, że użycie krzesła będzie wystarczające do wykonania czynności należącej do jej obowiązków pracowniczych. Poza tym do upadku mogło dojść niezależnie czy użyta została drabina czy też krzesło przy opisywanej czynności. Chwilowa utrata równowagi mogła zdarzyć się każdemu pracownikowi wykonującemu podobne co ubezpieczona czynności. Trudno w tych okolicznościach zarzucić odwołującej się, że decydując się na użycie krzesła zamiast drabiny chciała świadomie dopuścić do upadku. Nadto przyczyną upadku z krzesła nie była jego niestabilność, a tylko zachwianie równowagi odwołującej się. Z przeprowadzonego zaś postępowania w sprawie nie wynika, by ubezpieczona J. G. dokonywała zdjęcia dekoracji w pozycji wymuszonej, tj. by musiała trzymać ręce wysoko nad głową, by to chociażby doprowadziło do ich drętwienia, a w konsekwencji do omdlenia i utraty równowagi. Nic takiego nie wynika z przeprowadzonego postępowania w sprawie, ponad to, co zostało ustalone przez sąd rozpoznający niniejszą sprawę.

Na marginesie należy zauważyć, że z zapisu w protokole powypadkowym nie wynika, że odwołująca się naruszyła przepisy dotyczące ochrony życia i zdrowia powodując je umyślnie lub na skutek rażącego niedbalstwa(k.16 v.). Wobec powyższych faktów, które przez organ rentowy w zasadzie nie były kwestionowane, a różnice dotyczyły wyłącznie subsumpcji zdarzenia, nie jest możliwe przyjęcie, iż wyłączną przyczyną wypadku było zachowanie się odwołującej. Mając powyższe względy na uwadze Sąd Rejonowy uznał, iż w niniejszej sprawie nie ma możliwości zastosowania art. 21 ustawy wypadkowej, a tym samym wypadek w pracy skutkuje koniecznością ustalenia, że świadczenia z ubezpieczenia wypadkowego w postaci zasiłku chorobowego za okres od dnia 26.01.2015 r. do 15.04.2015r. przysługuje. W zachowaniu ubezpieczonego Sąd nie dopatrył się niedbalstwa ani umyślności. Zgodnie z art. 9. 1. Ustawy z dnia z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tekst jednolity) zasiłek chorobowy i świadczenie rehabilitacyjne z ubezpieczenia wypadkowego przysługują w wysokości 100% podstawy wymiaru.

Mając powyższe na uwadze Sąd Rejonowy zmienił zaskarżoną decyzję, orzekając o przyznaniu odwołującej się zasiłku chorobowego w wysokości 100 % podstawy wymiaru zasiłku chorobowego. Orzeczenie zapadło na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c